

SIKKERHEDSDATABLAD

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

1.1. Produktidentifikator

Handelsnavn

Mørk Hærder 923

Produkt nr.

-

REACH registreringsnummer

Ikke anvendelig

1.2. Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen

Hærder til trælim.

Anvendelser der frarådes

-

Den fulde ordlyd af evt. nævnte identificerede anvendelseskategorier findes i punkt 16.

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Firmanavn og adresse

Dana Lim A/S
Københavnsvej 220
4600 Køge
Tlf: +45 56 64 00 70
Fax: +45 56 64 00 90

Kontaktperson

Product Safety Department

E-mail

info@danalim.dk

SDS udarbejdet den

21-08-2019

SDS Version

4.0

1.4. Nødtelefon

Kontakt Giftlinien på tlf.nr.: 82 12 12 12 (åbent 24 timer i døgnet).
Se punkt 4 om førstehjælpsforanstaltninger.

PUNKT 2: Fareidentifikation

▼ 2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen

Met. Corr. 1; H290
Skin Corr. 1B; H314
Skin Sens. 1; H317
Eye Dam. 1; H318
Acute Tox. 4; H332
Aquatic Chronic 2; H411

Den fulde ordlyd af H-sætningerne findes i punkt 2.2.

2.2. Mærkningselementer

▼ Farepiktogram



Signalord

Fare

▼ Faresætning(er)

Kan ætse metaller. (H290)

Forårsager svære ætsninger af huden og øjenskader. (H314)

Kan forårsage allergisk hudreaktion. (H317)

Farlig ved indånding. (H332)

Giftig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger. (H411)

Sikkerhedssætning(er)

Generelt

Hvis der er brug for lægehjælp, medbring da beholderen eller etiketten. (P101).
Opbevares utilgængeligt for børn. (P102).

Forebyggelse

Bær handsker/øjenskytelse. (P280).

Reaktion

Ring omgående til en GIFTLINJEN/læge. (P310).

VED KONTAKT MED HUDEN (eller håret): Alt tilsmudset tøj tages straks af.

Skyl/brus huden med vand. (P303+P361+P353).

VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning. (P305+P351+P338).

Opbevaring

-

Bortskaffelse

Indholdet/holderen bortskaffes i henhold til lokale affaldsregulativer. (P501).

▼ Oplysningspligtige indholdsstoffer

Chrom 3 nitrat-9-hydrat; salpetersyre

Anden mærkning

Ikke anvendelig

Unik formelidentifikator (UFI)

JRE1-30V0-000Q-GDF0

2.3. Andre farer

Ikke anvendelig

Andet

Følbar mærkning. Skal leveres i emballage med børnesikker lukning hvis produktet sælges en detail.

VOC (flygtige organiske forbindelser)

Ikke anvendelig

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

▼ 3.1/3.2. Stoffer/Blandinger

NAVN:	Chrom 3 nitrat-9-hydrat
IDENTIFIKATIONSNUMRE:	CAS-nr: 7789-02-8 EF-nr: 236-921-1 REACH-nr: 01-2119987047-27-xxxx
INDHOLD:	60-80%
CLP KLASSIFICERING:	Met. Corr. 1, Skin Corr. 1B, Skin Sens. 1A, Eye Dam. 1, Acute Tox. 4, Aquatic Chronic 2 H290, H314, H317, H318, H332, H411

NAVN:	salpetersyre
IDENTIFIKATIONSNUMRE:	CAS-nr: 7697-37-2 EF-nr: 231-714-2
INDHOLD:	0.25 - <1%
CLP KLASSIFICERING:	Met. Corr. 1, Ox. Liq. 2, Acute Tox. 3, Skin Corr. 1A H272, H290, H314, H331, EUH071
NOTE:	L

(*) Den fulde ordlyd af H-sætningerne findes i punkt 16. Arbejdshygiejniske grænseværdier er nævnt i punkt 8, såfremt de er tilgængelige.
L = Europæisk grænseværdi.

Andre oplysninger

ATEmix(inhale, vapour) = 12,384 - 18,576

Eye Cat. 1 Sum = Sum(Ci/S(G)CLi) = 18,536 - 27,804

Skin Cat. 2 Sum = Sum(Ci/S(G)CLi) = 55,608 - 83,412

N chronic (CAT 2) Sum = Sum(Ci/(M(chronic)*25)*0.1*10^CATi) = 2,22433344 - 3,33650016

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Generelt

Ved uheld: Kontakt læge eller skadestue - medbring etiketten eller dette sikkerhedsdatablad. Lægen kan rette henvendelse til Arbejds- og miljømedicinsk klinik, Bispebjerg Hospital, tlf. 38 63 61 72.

Ved vedvarende symptomer eller ved tvivl om den tilskadekomnes tilstand skal der søges lægehjælp. Giv aldrig en bevidstløs person vand eller lignende.

▼ Indånding

Bring den tilskadekomne ud i frisk luft. Sørg for at den tilskadekomne er under opsyn. Forebyg chok ved at holde den tilskadekomne varm og i ro. Giv kunstigt åndedræt hvis åndedrættet ophører. Ved bevidstløshed; anbring den tilskadekomne i aflåst sideleje. Tilkald ambulance.

Hudkontakt

Forurenede tøj og sko fjernes. Hud, der har været i kontakt med materialet vaskes grundigt med vand og sæbe. Hudrensemiddel kan anvendes. Brug IKKE opløsningsmidler eller fortyndere.

Øjenkontakt

Fjern evt. kontaktlinser. Skyl straks øjnene med rigelige mængder vand (20-30 °C) i flere minutter indtil irritationen ophører. Sørg for at skylle under øvre og nedre øjenlåg. Søg straks lægehjælp.

Indtagelse

Ved indtagelse, kontakt omgående læge og medbring dette sikkerhedsdatablad eller etiketten fra materialet. Giv den tilskadekomne vand at drikke hvis vedkommende er ved bevidsthed. Forsøg IKKE at fremkalde opkastning, medmindre lægen anbefaler det. Sænk hovedet, således at opkast ikke vil løbe tilbage i munden og halsen. Forebyg chok ved at holde den tilskadekomne varm og i ro. Giv kunstigt åndedræt hvis åndedrættet ophører. Ved bevidstløshed; anbring den tilskadekomne i aflåst sideleje. Tilkald ambulance.

Forbrænding

Ikke anvendelig

▼ 4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Produktet indeholder stoffer som er ætsende. Hvis damp eller aerosoler indåndes kan det give skader på lunger og forårsage irritation og svie i åndedrætsorganerne samt hoste. Ætsende stoffer forårsager irreversible skader på øjne. Ætser huden.

Sensibiliserende virkninger: Produktet indeholder stoffer som kan udløse allergisk reaktion ved hudkontakt.

-

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

VED eksponering eller mistanke om eksponering: Søg omgående lægehjælp.

Oplysning til lægen

Medbring dette sikkerhedsdatablad.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler

Anbefalet: alkoholbestandigt skum, kulsyre, pulvere, vandtåge.

Vandstråle bør ikke anvendes, da det kan sprede branden.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Ingen særlige

5.3. Anvisninger for brandmandskab

Normal indsatsbeklædning og fuld åndedrætsbeskyttelse. Ved direkte kontakt med kemikaliet kan indsatsleder kontakte kemikalieberedskabsvagten på telefon 45 90 60 00 (åbent 24 timer i døgnet), med henblik på yderligere rådgivning.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

▼ 6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

Undgå at indånde dampe fra spildt stof. Undgå direkte kontakt med spildt stof.

▼ 6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Undgå udledning til søer, åer, kloaker mv. Kontakt de lokale miljømyndigheder ved udslip til omgivelserne.

Etabler evt. spildopsamlingsbakker/bassiner for at hindre udslip til omgivelserne.

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Brug sand, kattegrus, savsmuld eller universalbindemiddel til opsamling af væsker. Rengøring foretages for så vidt muligt med rengøringsmidler. Opløsningsmidler bør undgås.

6.4. Henvielse til andre punkter

Se punkt 13 "Bortskaffelse" om håndtering af affald. Se afsnittet om "Eksponeringskontrol/personlige værnemidler" for beskyttelsesforanstaltninger.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

▼7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Rygning, indtagelse af mad og drikke er ikke tilladt i arbejdslokaler. Etabler evt. spildopsamlingsbakker/bassiner for at hindre udslip til omgivelserne. Se afsnittet "Eksponeringskontrol/personlige værnemidler" for oplysning om personlig beskyttelse. Undgå direkte kontakt med produktet.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Opbevares altid i beholdere af samme materiale som den originale. Åbnet emballage skal lukkes omhyggeligt og opbevares oprejst for at forebygge lækage.

Lagertemperatur

Frostfrit

7.3. Særlige anvendelser

Produktet bør kun bruges til anvendelser beskrevet i punkt 1.2.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre

Grænseværdier

salpetersyre

Grænseværdi: 1 ppm | 2,6 mg/m³

Anm: E S (E = Stoffet har en EF-grænseværdi.)

DNEL / PNEC

Ingen data

8.2. Eksponeringskontrol

Overholdelse af de angivne grænseværdier bør kontrolleres regelmæssigt. Se evt. At-vejledning D.7.1, Maj 2001

Generelle forholdsregler

Udvis alm. arbejdshygiejne.

Eksponeringsscenarier

Såfremt der findes et bilag til dette sikkerhedsdatablad, skal de her i angivne eksponeringsscenarier efterkommes.

Eksponeringsgrænse

Erhvervsmæssige brugere er omfattet af arbejdsmiljølovgivningens regler om maksimumkoncentrationer for eksponering. Se arbejdshygiejniske grænseværdier ovenfor.

Tekniske tiltag

Luftbårne gas- og støvkoncentrationer skal holdes lavest muligt og under de pågældende grænseværdier (se ovenfor). Brug evt. punktudsugning såfremt almindelig luftgennemstømning i arbejdslokalet ikke er tilstrækkeligt. Sørg for synlig skiltning af øjenskyller og nødbruser.

Hygiejniske foranstaltninger

Vask altid hænder inden pauser og ved arbejdets ophør.

Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet

Sørg for, at der ved arbejde med produktet forefindes opdæmningsmateriale i umiddelbar nærhed. Brug om mulig spildbakker under arbejdet.

Personligt værneudstyr



▼ Generelt

Anvend kun CE mærket værneudstyr.

▼ Luftvejene

Såfremt ventilationen på arbejdsstedet ikke er tilstrækkelig, anvendes halv- eller helmaske med egnet filter eller lufforsynet åndedrætsværn. Valget beror på den konkrete arbejdssituation og varigheden af arbejdet

med produktet.

Hud og krop

Særligt arbejdstøj skal anvendes. Brug evt. beskyttelsesdragt ved længere tids arbejde med produktet.

Hænder

Butylgummi

Gennembrudstid: > 480 min. (Klasse 6)

Øjne

Brug beskyttelsesbriller med sideskjold.

PUNKT 9: Fysiske og kemiske egenskaber

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Fysisk tilstand	Flydende
Farve	Brun
Lugt	Ingen data tilgængelige
Lugttærskel (ppm)	Ingen data tilgængelige
pH	1
Viskositet (40°C)	Ingen data tilgængelige
Massefylde (g/cm ³)	1,3

Tilstandsændring og dampe

Smeltepunkt (°C)	Ingen data tilgængelige
Kogepunkt (°C)	100
Damptryk	Ingen data tilgængelige
Dekomponeringstemperatur (°C)	Ingen data tilgængelige
Fordampningshastighed (n-butylacetat = 100)	Ingen data tilgængelige

Data for brand- og eksplosionsfare

Flammepunkt (°C)	Ingen data tilgængelige
Antændelighed (°C)	Ingen data tilgængelige
Selvantændelighed (°C)	Ingen data tilgængelige
Eksplosionsgrænser (% v/v)	Ingen data tilgængelige
Eksplosive egenskaber	Ingen data tilgængelige

Opløselighed

Opløselighed i vand	Opløselig
n-octanol/vand koefficient	Ingen data tilgængelige

9.2. Andre oplysninger

Opløselighed i fedt (g/L)	Ingen data tilgængelige
---------------------------	-------------------------

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Ingen data

10.2. Kemisk stabilitet

Produktet er stabilt under de betingelser, som er angivet i afsnittet "Håndtering og opbevaring".

10.3. Risiko for farlige reaktioner

Ingen særlige

▼ 10.4. Forhold, der skal undgås

Ingen særlige

10.5. Materialer, der skal undgås

Stærke syrer, stærke baser, stærke oxidationsmidler og stærke reduktionsmidler

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter

Produktet nedbrydes ikke ved brug til anvendelser angivet i punkt 1.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

11.1. Oplysninger om toksikologiske virkninger

Akut toksicitet

Ingen data tilgængelige

Hudætsning/irritation

Forårsager svære ætsninger af huden og øjenskader.

Alvorlig øjenskade/øjenirritation

Forårsager alvorlig øjenskade.

▼ Respiratorisk sensibilisering eller hudsensibilisering

Kan forårsage allergisk hudreaktion. Substansdata: Chrom 3 nitrat-9-hydrat

Test: OECD Guideline 406

Organisme: Marsvin

Resultat: Sensibilisation

Kimcellemutagenicitet

Ingen data tilgængelige

Kræftfremkaldende egenskaber

Ingen data tilgængelige

Reproduktionstoksicitet

Ingen data tilgængelige

Enkel STOT-eksponering

Ingen data tilgængelige

Gentagne STOT-eksponeringer

Ingen data tilgængelige

Aspirationsfare

Ingen data tilgængelige

▼ Langtidsvirkninger

Produktet indeholder stoffer som er ætsende. Hvis damp eller aerosoler indåndes kan det give skader på lunger og forårsage irritation og svie i åndedrætsorganerne samt hoste. Ætsende stoffer forårsager irreversible skader på øjne. Ætser huden.

-

PUNKT 12: Miljøoplysninger

▼ 12.1. Toksicitet

Substans: Chrom 3 nitrat-9-hydrat

Art: Fisk

Test: NOEC

Varighed: 72 h

Resultat: 0,22 mg/l

Substans: Chrom 3 nitrat-9-hydrat

Art: Dafnier

Test: EC50

Varighed: 48 h

Resultat: 16,8 mg/l (acute)

Substans: Chrom 3 nitrat-9-hydrat

Art: Dafnier

Test: NOEC

Varighed: 21 d

Resultat: 0,066 mg/l (chronic)

12.2. Persistens og nedbrydelighed

Substans

Ingen data tilgængelige

Nedbrydelighed i vandmiljøet

Test

Resultat

12.3. Bioakkumuleringspotentiale

Substans

Ingen data tilgængelige

Potentiel bioakkumulerbar

LogPow

BCF

12.4. Mobilitet i jord

Ingen data

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

Blandingen/produktet indeholder ingen stoffer, som er vurderet at være et PBT- og/eller vPvB-stof.

▼ 12.6. Andre negative virkninger

Produktet indeholder økotoxiske stoffer, som kan have skadelige virkninger for vandlevende organismer.

Produktet indeholder stoffer som kan give uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet pga. deres ringe nedbrydelighed.

PUNKT 13: Bortskaffelse

13.1. Metoder til affaldsbehandling

Produktet er omfattet af reglerne om farligt affald.

Affald

EAK-kode
06 03 14

Kemikalieaffaldsgruppe:
-

Særlig mærkning

Ikke anvendelig

Forurenet emballage

Emballager, med restindhold af produktet, bortskaffes efter samme betingelser som produktet.

PUNKT 14: Transportoplysninger

14.1 – 14.4

Produktet er omfattet af konventionerne om farligt gods.

ADR/RID

14.1. UN-nummer	3264
14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)	ÆTSENDE SUR UORGANISK VÆSKE, N.O.S. (krom(III)nitrat)
14.3. Transportfareklasse(r)	8
14.4. Emballagegruppe	III
Bemærkninger	-
Tunnelkode	-

IMDG

UN-no.	3264
Proper Shipping Name	CORROSIVE LIQUID, ACIDIC, INORGANIC, N.O.S. (Chrom(III)nitrate)
Class	8
PG*	III
EmS	F-A, S-B
MP**	No
Hazardous constituent	-

IATA/ICAO

UN-no.	3264
Proper Shipping Name	CORROSIVE LIQUID, ACIDIC, INORGANIC, N.O.S. (Chrom(III)nitrate)
Class	8
PG*	III

14.5. Miljøfarer

-

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren

-

14.7. Bulktransport i henhold til bilag II til MARPOL og IBC-koden

Ingen data

(*) Packing group

(**) Marine pollutant

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø

Anvendelsesbegrænsninger

Produktet må ikke anvendes erhvervmæssigt af unge under 18 år. Se Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde for evt. undtagelser.

Krav om særlig uddannelse

-

Andet

PR-nr: 1200945

Seveso

Seveso III Part 1: E2

Biocid reg. nr.

Ikke anvendelig

Kilder

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde. Baseret på Rådets direktiv 94/33/EF af 22. juni 1994 om beskyttelse af unge på arbejdspladsen.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 507 af 17. maj 2011 om grænseværdier for stoffer og materialer med senere ændringer (senest ændret 2018)

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 af 16. december 2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger og om ændring og ophævelse af direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF og om ændring af forordning (EF) nr. 1907/2006 (CLP).

EU forordningen 1907/2006 (REACH) med tilpasninger.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 372 af 25. maj 2016 om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering

Nej

PUNKT 16: Andre oplysninger**▼ Den fulde ordlyd af H-sætninger omtalt i punkt 3**

H272 - Kan forstærke brand, brandnærende.

H290 - Kan ætse metaller.

H314 - Forårsager svære ætsninger af huden og øjenskader.

H317 - Kan forårsage allergisk hudreaktion.

H318 - Forårsager alvorlig øjenskade.

H331 - Giftig ved indånding.

H332 - Farlig ved indånding.

H411 - Giftig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.

EUH071 - Ætsende for luftvejene.

Den fulde ordlyd af identificerede anvendelser omtalt i punkt 1

-

Andre mærkningselementer

Ikke anvendelig

Andet

Ved klassificeringen af blandingen i henhold til forordningen (EF) nr. 1272/2008, er vurderingerne baseret på følgende:

Klassificeringen af blandingen for sundhedsfarer er baseret på beregningsmetoderne i CLP.

Klassificeringen af blandingen for miljøfare er baseret på beregningsmetoderne i CLP.

Klassificeringen af blandingen for hudætsning og alvorlige øjenskader sker på baggrund af pH-reglen. Det anbefales at udlevere dette sikkerhedsdatablad til den faktiske bruger af produktet. Den nævnte information kan ikke bruges som produktspecifikation.

Oplysningerne i dette sikkerhedsdatablad gælder kun produktet nævnt i punkt 1 og er ikke nødvendigvis gældende ved brug sammen med andre produkter.

Ændringer i forhold til sidste væsentlige revision (første ciffer i SDS Version, se punkt 1) af dette sikkerhedsdatablad er markeret med en blå trekant.

Sikkerhedsdatabladet er valideret af

Robert Pedersen

Dato for sidste væsentlige ændring (Første ciffer i SDS version)

26-03-2019(3.0)

Dato for sidste mindre ændring (Sidste ciffer i SDS version)

26-03-2019